Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och
allmän förmögenhetsrätt

Stockholm, 2026-11-23

Översänds per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till JU.L2@regeringskansliet.se

Ert diarienummer: Ju2026/01730

Remissvar över betänkandet Åtgärder mot överskuldsättning (SOU 2026:43)

Intrum Sverige AB (Intrum) har genom remiss den 23 juli 2026 beretts tillfälle att inkomma med synpunkter om betänkandet ”Åtgärder mot överskuldsättning (SOU 2026:43).

1. **Sammanfattning**

Intrum Sverige AB (”Intrum”) har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet. Intrum delar målsättningen att förebygga och minska långvarig överskuldsättning. Åtgärderna måste samtidigt vara träffsäkra, proportionerliga, rättssäkra och förenliga med en väl fungerande kredit- och fordringsmarknad.

Intrum ansluter sig till Svensk Inkassos remissvar och ställningstaganden. Sammanfattningsvis innebär detta att Intrum:

- **tillstyrker** förslagen om mer aktiv och riktad information om skuldsanering samt stöd för att ta fram uppgifter ur Kronofogdemyndighetens register, men **avstyrker** att Kronofogdemyndigheten ska bistå med själva upprättandet av ansökan,
- **tillstyrker** att de betalningsfria månaderna tas bort, men **avstyrker** att den ordinarie betalningsplanen förkortas från fem till tre år och att den maximala tiden efter omprövning förkortas,
- **avstyrker** de föreslagna förändringarna av insolvensbedömningen och begränsningarna av möjligheten till omprövning vid förbättrad ekonomi. Intrum anser även att omständigheterna vid skuldernas tillkomst fortsatt bör kunna beaktas vid skälighetsbedömningen,
- **avstyrker** förslaget om ändrad avräkningsordning för förfallna konsumentfordringar och motsätter sig särskilt att reglerna ska tillämpas på redan uppkomna fordringar,
- **delar utredningens bedömning** att absolut preskription för konsumentfordringar inte bör införas och **avstyrker** det alternativa författningsförslaget. Om absolut preskription ändå införs motsätter sig Intrum särskilt en retroaktiv tillämpning,
- **delar utredningens bedömning** att en obligatorisk tidsfördröjning vid utbetalning av krediter inte bör införas, och
- **tillstyrker** förtydligandet i 3 kap. 21 § utsökningsbalken avseende verkställighet av skulder som satts ned eller fallit bort genom skuldsanering eller F-skuldsanering, med de närmare preciseringar som framgår av Svensk Inkassos remissvar.

Intrum bedömer att den samlade negativa påverkan främst består i lägre inkasserade belopp och minskad återvinng av fordran till borgenären , risk för nedskrivningar och lägre portföljvärden samt ett behov av att omförhandla klientavtal och ersättningsmodeller. Förslagen innebär också betydande kostnader för system- och dataanpassningar samt ökad operativ komplexitet. Indirekt kan förändringarna påverka kreditgivning, prissättning och marknaden för nödlidande krediter.

2. **Skuldsanering**

Intrum anser att förslagen om skuldsanering behöver justeras för att balansen mellan gäldenärens rehabilitering och borgenärernas berättigade intressen ska upprätthållas.

De samlade förslagen om skuldsanering kan medföra större kreditförluster, försämrad likviditet och lägre lönsamhet för fordringsägarna. När betalning för redan levererade varor, utförda tjänster eller lämnade krediter helt eller delvis uteblir, kvarstår samtidigt fordringsägarnas egna kostnader och betalningsåtaganden. Särskilt för mindre företag med begränsade ekonomiska marginaler kan detta försvåra betalningar till leverantörer och begränsa utrymmet för investeringar. Ökade förlustrisker kan också leda till högre priser, skärpta kreditvillkor eller minskad vilja att erbjuda betalning på kredit.

2.1 *Kronofogdemyndighetens proaktiva roll*

Intrum motsätter sig inte att svårt skuldsatta får bättre information och stöd. Rollen måste dock organiseras så att myndighetens objektivitet och neutralitet samt en tydlig åtskillnad mellan stöd, prövning och verkställighet säkerställs. Den mer aktiva rollen förväntas öka antalet ansökningar och beviljade skuldsaneringar och därmed handläggningsvolymer. Om stödet uppfattas som rådgivning för att uppnå skuldsanering kan förtroendet för en neutral prövning påverkas. Borgenärerna behöver därför också tillgång till fullständigt och kvalitetssäkrat underlag för att kunna bevaka sin rätt.

2.2 *Kortare betalningsplan*

Förslaget att korta betalningsplanen från fem till tre år, samtidigt som de två betalningsfria månaderna tas bort, medför enligt utredningens beräkningar att borgenärernas genomsnittliga utdelning minskar från cirka 19 till cirka 12 procent. För de skuldsaneringar som beviljades 2024 skulle det motsvara en minskning från omkring 1,5 miljarder kronor till drygt 1 miljard kronor. Intrum bedömer att detta direkt påverkar kassaflödesprognoser, portföljvärdering och lönsamhet negativt. Det finns också en risk att den kortare planen blir norm även när gäldenären har ett stabilt och varaktigt betalningsutrymme som motiverar en längre plan. Intrum anser att tre år inte bör vara en ovillkorlig huvudregel. Det bör finnas en reell möjlighet till längre betalningsplan när betalningsutrymmet är stabilt, skuldbeloppet betydande eller en kort plan annars ger ett oskäligt lågt utfall för borgenärerna.

2.3 *Jämkat krav på kvalificerad insolvens*

Förslaget innebär att kvalificerad insolvens ska anses föreligga när gäldenären inte kan antas betala sina skulder inom sex år och att bedömningen primärt ska utgå från aktuell betalningsförmåga. En tydlig tidsram kan göra bedömningen mer förutsebar, men en alltför ensidig utgångspunkt i dagens betalningsförmåga riskerar att ge framtida arbetsinkomster och andra förutsebara förbättringar för liten betydelse. Fler beviljade skuldsaneringar innebär att fler fordringar sätts ned, vilket minskar de belopp som kan inkasseras för fordringsägaren samt inom förvärvade fordringsportföljer. Fler skuldsaneringar medför behov av att anpassa prognoser och värderingsmodeller. Intrum föreslår därför att framtida förändringar som framstår som sannolika utifrån konkreta omständigheter alltid ska beaktas och att sexårsgränsen inte tillämpas utan hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet.

2.4 *Begränsad möjlighet till omprövning*

Om en förbättring av gäldenärens ekonomi beror på egna ansträngningar ska omprövning till borgenärernas fördel som huvudregel inte ske. Intrum ser positivt på incitament till arbete men anser att tröskeln ”synnerliga skäl” är för hög. Betydande och varaktiga inkomstökningar kan lämnas utan verkan trots ett väsentligt betalningsutrymme, vilket innebär att borgenärerna får bära en oproportionerlig del av förlusten även när beslutsförutsättningarna har ändrats väsentligt. Att begränsningen föreslås få betydelse även för redan beslutade skuldsaneringar försämrar förutsebarheten. Intrum föreslår att ”särskilda skäl” används eller att lagen kompletteras med en belopps- eller proportionalitetsregel för väsentliga och varaktiga förbättringar.

2.5 *Ändrad skälighetsbedömning*

Att fokus flyttas från omständigheterna vid skuldernas tillkomst till orsakerna bakom betalningsproblemen kan medföra att gäldenärens ansvarstagande vid skuldsättningen får mindre betydelse. Intrum bedömer att detta riskerar att försvaga betalningsmoralen och minska förutsebarheten. Borgenärernas intresse av ett ansvarsfullt agerande riskerar att ges för liten vikt, och skulder från upprepad eller klart oförsiktig konsumtion kan i praktiken behandlas på liknande sätt som skulder till följd av sjukdom, arbetslöshet eller andra omständigheter utanför gäldenärens kontroll. Ökat bedömningsutrymme kan leda till fler överklaganden och längre osäkerhet om fordringarnas värde. Intrum föreslår att agerandet vid skuldernas tillkomst, graden av ansvarstagande och eventuellt illojalt eller spekulativt beteende även fortsättningsvis uttryckligen ska ingå i helhetsbedömningen.

Intrums ställningstagande: Intrum tillstyrker riktad information, stöd med registeruppgifter och slopade betalningsfria månader, men avstyrker att Kronofogdemyndigheten bistår med ansökan samt att betalningsplanerna och den maximala tiden efter omprövning förkortas. Intrum avstyrker även de föreslagna ändringarna av insolvensbedömningen och begränsningarna av omprövning vid förbättrad ekonomi. Omständigheterna vid skuldernas tillkomst bör fortsatt beaktas.

3. Ändrad avräkningsordning

Intrum delar målsättningen att motverka långvarig överskuldsättning men anser inte att utredningen har visat att den föreslagna generella och retroaktivt tillämpliga avräkningsordningen är proportionerlig, säker eller fullständigt konsekvensanalyserad. Förslaget bör därför inte genomföras i sin nuvarande utformning.

3.1 *Tillämpningsområde och träffsäkerhet*

Förslaget omfattar alla förfallna konsumentfordringar och är inte begränsat till personer som är överskuldsatta eller löper konkret risk att bli långvarigt skuldsatta. Därmed påverkas även konsumenter med tillfälliga och begränsade betalningsdröjsmål. Det kan ifrågasättas om det är proportionerligt att ändra en etablerad förmögenhetsrättslig princip för hela konsumentkreditmarknaden för att hantera problemen hos en mer avgränsad grupp.

Det breda tillämpningsområdet riskerar dessutom att få negativa konsekvenser även för konsumenterna. Om kreditgivarens risk och möjligheter till kompensation vid betalningsdröjsmål förändras kan detta påverka såväl kreditprissättning som kreditgivning. Särskilt konsumenter med små ekonomiska marginaler kan riskera att möta högre kreditkostnader eller mer restriktiva kreditbedömningar. En reglering som är avsedd att skydda ekonomiskt utsatta konsumenter riskerar därmed samtidigt att försämra tillgången till kredit för just dessa grupper.

En generell avräkningsregel tar inte heller hänsyn till den enskilde gäldenärens faktiska ekonomiska situation. Det är en väsentlig skillnad mellan ett tillfälligt betalningsdröjsmål och en situation av långvarig och strukturell överskuldsättning. En reglering som syftar till att motverka långvarig överskuldsättning bör därför vara träffsäker och inriktad på de gäldenärer som faktiskt har behov av åtgärden, i stället för att förändra förutsättningarna för samtliga konsumentfordringar.

För svårt överskuldsatta personer är det dessutom tveksamt om en ändrad avräkningsordning angriper grundproblemet. Om gäldenären har flera skulder och saknar faktisk betalningsförmåga är det inte primärt i vilken ordning kapital och ränta avräknas som avgör möjligheten att återfå ekonomisk balans. Individuellt anpassade och mer träffsäkra åtgärder mot långvarig överskuldsättning bör därför prioriteras.

3.2 *Dröjsmålsränta*

Dröjsmålsräntan fungerar både som kompensation för betalningsdröjsmålet och som incitament att betala i tid. Om räntan avräknas sist försämras borgenärens faktiska möjlighet att få denna kompensation. Kostnaden för sena betalningar kan därmed delvis flyttas från den gäldenär som inte betalat i tid till borgenären och indirekt till övriga kunder.

3.3 *Minskade intäkter och ändrade affärsmodeller*

Intrum bedömer att förvärvade fordringar får lägre förväntade kassaflöden när en mindre del av inbetalningarna tillfaller dröjsmålsränta. Effekten är särskilt påtaglig för äldre fordringar där en stor del av betalningen i dag kan avräknas mot ränta. Provisionsbaserad inkassering påverkas när ersättningen beräknas på inkasserat belopp, och befintliga klientavtal kan behöva omförhandlas. Intäktsbortfall och genomförandekostnader kan medföra högre priser på inkassotjänster eller nya ersättningsmodeller. Framtida portföljer kommer också att prissättas lägre, vilket flyttar förlusten till ursprungliga kreditgivare och andra fordringsägare och i slutändan är det konsumenten som får bära kostnaden för en dyrare kredit.

3.4 *Två avräkningsmodeller inom samma kreditförhållande*

Reglerna gäller endast förfallna belopp. Intrum anser att regleringen behöver förtydligas för krediter där betalningar förfaller successivt. Samma avtal kan innehålla både poster som omfattas av den nya ordningen och poster som hanteras enligt nuvarande principer Det bör tydligt framgå hur betalningar

ska fördelas mellan olika poster och betalningsperioder samt vilken betydelse en betalningsanvisning har.

3.5 Systemanpassningar och praktiska tillämpningsproblem

Intrum bedömer att den föreslagna avräkningsordningen kommer att kräva omfattande anpassningar av berörda system och processer. Särskilda utmaningar kan uppstå för befintliga fordringar där tillgängliga historiska uppgifter inte är utformade utifrån den föreslagna avräkningsordningen. Detta medför risk för såväl administrativa som tekniska tillämpningsproblem.

Regleringen och tillhörande vägledning bör även vara tillräckligt tydliga för att möjliggöra en enhetlig och rättssäker implementering

3.6 *Retroaktivitet*

Befintliga kreditavtal och förvärv av fordringsportföljer har ingåtts utifrån den avräkningsordning som gäller i dag. En retroaktiv ändring kan minska värdet på befintliga fordringar, kräva nedskrivningar och påverka marknaden för förfallna fordringar. Den väcker även frågor om förutsebarhet, rättssäkerhet och egendomsskydd enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och Europakonventionen. Dessa frågor bör beskrivas som rättsliga risker som behöver analyseras ytterligare, inte som redan slutligt avgjorda rättsliga slutsatser.

Lagstiftaren har, vid tidigare reformer på konsumentkreditområdet valt att genom övergångsbestämmelser skydda redan ingångna eller överlåtna kreditavtal. De nyligen införda reglerna om ränte- och kostnadstak gäller exempelvis inte kreditavtal som ingåtts före ikraftträdandet, trots att även den reformen syftade till att motverka överskuldsättning. Även vid införandet av lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal undantogs kreditavtal som hade överlåtits före ikraftträdandet. Det bör därför krävas särskilda och tydligt redovisade skäl för att nu välja en annan ordning och låta den nya avräkningsordningen påverka redan ingångna och prissatta kreditförhållanden.

Intrum bedömer att retroaktiviteten medför den största negativa påverkan, eftersom även finansiering, redovisning, avtalade kassaflöden och värderingsmodeller har utformats utifrån nuvarande regler. En omedelbar nedskrivningsrisk kan försämra ekonomiska nyckeltal och innebär en kostnad som inte kunde beaktas vid förvärvet eller avtalets ingående.

En retroaktiv förändring av avräkningsordningen påverkar därmed inte endast framtida affärsbeslut, utan förändrar även de ekonomiska förutsättningarna för redan genomförda transaktioner. Detta aktualiserar enligt Intrum särskilt kraven på förutsebarhet och hänsynen till berättigade förväntningar.

Att den nya ordningen får ett snabbare genomslag om den omfattar befintliga fordringar är enligt Intrum inte i sig tillräckligt för att motivera retroaktiv tillämpning. Regleringens syfte kan uppnås även om den endast tillämpas på fordringar som uppkommer efter ikraftträdandet. Utredningen behöver därför tydligare visa varför syftet inte kan uppnås genom en sådan mindre ingripande lösning eller genom lämpliga övergångsbestämmelser.

Att en förvärvare av en förfallen fordran har accepterat en kreditrisk, dvs. risken för att gäldenären helt eller delvis saknar betalningsförmåga, innebär enligt Intrum inte att förvärvaren därmed kan anses ha accepterat att de rättsliga och ekonomiska förutsättningarna för redan förvärvade och prissatta fordringar förändras retroaktivt. En generell möjlighet till framtida lagändringar bör inte heller i sig vara tillräcklig för att motivera ett retroaktivt ingrepp i redan etablerade rättsförhållanden.

Retroaktiviteten aktualiserar även berättigade förväntningar och proportionalitet och kan minska investerares förtroende för den svenska marknaden samt försvåra kreditinstitutens möjlighet att reducera nödlidande exponeringar.

3.7 *Särskilda konsekvenser för NPL-marknaden och portföljförvärv*

Intrum bedömer att förändringarna kan leda till lägre portföljpriser och ökade kreditförluster hos säljande kreditinstitut.

Bankernas möjlighet att avyttra nödlidande exponeringar och frigöra kapital kan försämras, samtidigt som osäkerheten ökar i värderingsmodeller, investeringsbeslut och finansiering av portföljförvärv. Det

finns en risk för minskad konkurrens om svenska portföljer och koncentration till aktörer som kan bära större regelrisk. Även den gränsöverskridande handeln med fordringar kan påverkas när svenska fordringar får sämre och mindre förutsebara kassaflöden än jämförbara tillgångar.

Intrums ställningstagande: Intrum avstyrker förslaget om ändrad avräkningsordning och motsätter sig särskilt retroaktiv tillämpning. Förslaget är inte tillräckligt träffsäkert eller konsekvensanalyserat och medför betydande ekonomiska och operativa risker.

En eventuell ny ordning bör endast gälla fordringar som uppkommer efter ikraftträdandet och avtal som prissatts med kännedom om reglerna.

4. Absolut preskription

Intrum delar utredningens bedömning att absolut preskription inte bör införas. En sådan ordning är mindre träffsäker än skuldsanering, säkerställer inte en samlad skuldfrihet och riskerar att få negativa konsekvenser för kreditgivning, fordringsöverlåtelser, förutsebarhet och egendomsskydd.

Ett system med absolut preskription riskerar dessutom att bli alltför schablonmässigt, eftersom fordringar upphör efter en viss tid oberoende av gäldenärens ekonomiska situation och faktiska möjlighet att betala. Det är inte heller säkert att åtgärden leder till att den enskilde blir skuldfri. Intrum anser att skuldsanering är ett mer träffsäkert instrument, eftersom åtgärden bygger på en individuell bedömning av gäldenärens ekonomiska situation.

Under senare år har flera omfattande regeländringar genomförts i syfte att stärka konsumentskyddet och förebygga överskuldsättning. Intrum anser att dessa förändringar bör ges tid att få genomslag och utvärderas innan ytterligare långtgående åtgärder införs.

4.1 *Preskriptionstid*

Om absolut preskription trots detta införs förordar Intrum en 20-årig preskriptionstid. En kortare preskriptionstid kopplad till tidpunkten för exekutionstiteln riskerar annars att medföra sämre förutsättningar för den borgenär som tidigt vidtar rättsliga åtgärder för att fastställa sin fordran. Reglerna bör även ge möjlighet till förlängning när det finns sakliga skäl.

4.2 *Retroaktiv tillämpning*

Intrum motsätter sig att en eventuell reglering om absolut preskription omfattar redan befintliga fordringar. En retroaktiv tillämpning skulle förändra förutsättningarna för fordringar som har uppkommit och värderats enligt gällande rätt och innebära ett ingrepp i borgenärens befintliga rättigheter. En sådan ordning aktualiserar även egendomsskyddet enligt regeringsformen och Europakonventionen.

Om lagstiftaren ändå väljer en retroaktiv tillämpning bör de borgenärer som drabbas kompenseras fullt ut för den ekonomiska förlust som lagändringen medför. Ersättningen bör därför spegla fordrans faktiska ekonomiska värde om den nya preskriptionsregeln inte hade införts, inklusive relevanta möjligheter till framtida betalning.

Intrums ställningstagande: Intrum delar bedömningen att absolut preskription inte bör införas och avstyrker det alternativa författningsförslaget. Om en sådan ordning ändå införs förordar Intrum en 20-årig preskriptionstid med möjlighet till förlängning och motsätter sig retroaktiv tillämpning; om även befintliga fordringar omfattas bör borgenärerna kompenseras fullt ut.

5. Tidsfördröjning vid kreditutbetalning

Intrum delar utredningens bedömning att en generell tidsfördröjning om 18 timmar inte bör införas.

Intrums ställningstagande: Intrum stödjer att någon generell obligatorisk tidsfördröjning vid kreditutbetalning inte införs.

6. Förslagens samlade effekter

I Intrum anser att de samlade ekonomiska och operativa konsekvenserna av förslagen behöver analyseras mer ingående för inkassoföretag, kreditförvaltare, fordringsförvärvare och klienter. Förändringarna bör bedömas tillsammans med nyligen genomförda reformer på

konsumentkreditområdet, däribland ränte- och kostnadstaken, vars effekter ännu inte fullt ut har kunnat utvärderas. Det finns annars en risk för överreglering och svårbedömda kumulativa effekter.

För Intrum kan flera förändringar samtidigt påverka samma portfölj genom lägre utdelning vid skuldsanering, minskad återvinng av fordran till borgenären, högre administrativa kostnader samt ökad osäkerhet kring framtida kassaflöden och finansieringskostnader. Mot denna bakgrund anser Intrum att ytterligare genomgripande och särskilt retroaktiva förändringar bör föregås av en fördjupad konsekvensanalys.

Avslutande synpunkter

Intrum delar ambitionen att minska långvarig överskuldsättning och stödjer insatser som tidigt identifierar personer med varaktig betalningsoförmåga och ger dem träffsäkert stöd. Förslagen behöver emellertid utformas så att kostnader och inskränkningar i rättigheter inte generellt flyttas till borgenärer, inkassoföretag, kreditförvaltare och fordringsförvärvare utan tillräcklig analys och proportionerlig avgränsning. Särskilt den retroaktiva avräkningsordningen eller retroaktiv absolut preskription bör inte genomföras, eftersom den innebär en betydande och svårberäknad påverkan på befintliga avtal, portföljer, kassaflöden, system och marknadsförutsättningar. Om regeringen går vidare bör reglerna begränsas till nya fordringar, riktas mot dokumenterad långvarig betalningsoförmåga och kombineras med fördjupad konsekvensanalys, tydliga övergångsregler och en realistisk genomförandeplan.

Intrum Sverige AB